

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Oedolion</u>						
Pobl Hŷn						
Preswyl a Nyrsio - Cartrefi	21,114	21,248	134		134	1,000
Gofal Cartref	9,020	9,470	450		450	(244)
Eraill	859	1,244	385		385	692
	30,993	31,962	969	0	969	1,448
Anabledd Corff	3,174	2,763	(411)		(411)	(340)
Anabledd Dysgu	26,638	28,985	2,347		2,347	2,761
Iechyd Meddwl	4,442	4,734	292		292	336
Eraill (Oedolion)	3,700	3,884	184		184	80
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Oedolion</u>	68,947	72,328	3,381	0	3,381	4,285
<u>Gwasanaethau Darparu (dangos cyllideb net)</u>						
Gofal Preswyl	353	489	136		136	285
Gofal Dydd	4	(116)	(120)		(120)	(113)
Gofal Cartref	408	2,143	1,735		1,735	1,679
Eraill	9	19	10		10	24
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Darparu</u>	774	2,535	1,761	0	1,761	1,875

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD

Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Eraill</u>						
Canolog Adrannol (<i>gan gynnwys arbedion yr Adran</i>)	3,815	4,054	239		239	418
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Eraill</u>	3,815	4,054	239	0	239	418
<u>Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant</u>	73,536	78,917	5,381	0	5,381	6,578

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Gwasanaethau Pobl Hŷn - ym mhreswyl a nyrsio costau ffioedd uwch gan ddarparwyr preifat yn parhau ond gweithredu trefniadau cyfreithiol yn ymwneud â thaliadau gohiriedig dyledus ar gyfer preswylwyr, gan gynnwys dyledion hanesyddol, yn lleihau'r gorwariant a adroddir. Ymhellach i hyn, cynnydd yn y defnydd o welyau cartrefi mewnol yn cael effaith ffafriol ar gyfraniadau gan gleientau. Cynnydd yn y pwysau ar gyllideb gofal cartref wrth symud i'r model darparu newydd. Yn 'Eraill' gorwariant o £532k ar daliadau uniongyrchol.

Gwasanaethau Anabledd Corff - llai o alw am ofal cartref sydd yn cael ei wrthbwysu gan bwysau ar daliadau uniongyrchol.

Gwasanaethau Anabledd Dysgu - pwysau cynyddol a nifer o achosion newydd a chostus llety cefnogol yn gyfrifol am £2m o'r gorwariant, pwysau hefyd i'w weld ar breswyl a nyrsio, taliadau uniongyrchol a chostau tacsis ar gyfer gwasanaethau dydd. Y gorwariant yn cael ei leihau gan danwariant ar gynlluniau cefnogol.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl - pwysau cynyddol ar preswyl a nyrsio gyda nifer o achosion newydd dwys ynghyd â mwy o alw am lety cefnogol.

Gwasanaethau Darparu - gostyngiad yn y gorwariant a adroddir ar ofal preswyl o ganlyniad i leihad yn y defnydd o staff asiantaeth, yn dilyn ymgyrch recriwtio lwyddiannus diweddar. Yng ngofal cartref, costau staffio uwch, gyda lefelau salwch a chyfraddau oriau di-gyswllt yn uchel. Y ddarpariaeth Gofal Dydd wedi ei effeithio ac wedi ei leihau dros y blynyddoedd diwethaf, felly yn tanwario.

Gwasanaethau Canolog Adrannol - derbyniad grantiau ac incwm i gyllido gwariant craidd yn lleihau effaith swyddi uwchlaw'r strwythur a diffyg gwireddu arbedion.

Arbedion - yn dilyn anallu yr adran i wireddu cynlluniau arbedion mae gwerth £1,488k o arbedion eisoes wedi eu dileu eleni. Mae'r gorwariant adrannol o £5.4m a ragwelir yn dilyn dileu yr arbedion.

Yn wyneb y rhagolygon gorwariant eithriadol gan yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant, nodir fod y Prif Weithredwr eisoes wedi comisiynu gwaith i egluro manylder cymhleth yn y darlun yng ngofal Oedolion, er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r materion a rhaglen glir i ymateb. Mae'r gwaith wrthi'n cael sylw ac yn cael ei arwain gan Gyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol gyda bwriad i adrodd ar y canfyddiadau yn fuan.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Plant a Theuluoedd	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth Gwasanaeth	593	581	(12)		(12)	(27)
Gweithredol	2,566	2,979	413		413	412
Lleoliadau						
Lleoliadau All-Sirol	5,536	6,042	506		506	(755)
Maethu Drwy Asiant	1,791	1,478	(313)		(313)	(331)
Maethu Mewnol	2,856	2,652	(204)		(204)	(282)
Gwasanaethau Cefnogol ac Eraill	1,969	2,082	113		113	147
	12,152	12,254	102	0	102	(1,221)
Ôl-16	1,477	1,376	(101)		(101)	(100)
Arbenigol/Derwen	2,393	3,167	774		774	707
Cyfiawnder Ieuenctid	275	244	(31)		(31)	(30)
Blynyddoedd Cynnar	153	141	(12)		(12)	6
Uned Datblygu'r Gweithlu	117	117	0		0	0
Eraill	2,107	2,236	129		129	142
Cyfraniad i Gronfa Gorwariant yr Adran			0		0	76
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	21,833	23,095	1,262	0	1,262	(35)

Plant a Theuluoedd

Gweithredol - cynnydd yn y pwysau ar gefnogaeth cynlluniau cefnogol ynghyd â staffio uwchlaw y gyllideb gweithwyr maes.

Lleoliadau - symudiad o £1.3 miliwn yn y rhagolygon ar leoliadau all-sirol ers Adolygiad Awst gyda rhagolygon o orwariant o £506k, cynnydd yn y costau oherwydd cymhlethdodau pecynnau a gwelwyd cynnydd yn y nifer cyfartalog i 28.5 (25.7 ar gyfer 2022/23), gyda'r gost oddeutu £226k yr achos.

Niferoedd cyfartalog Maethu drwy Asiant a Maethu Mewnol yn gyson efo niferoedd 2022/23 ond gan fod yna nifer o geiswyr lloches heb rieni neu warcheidwaid yn derbyn gwasanaeth, derbyniad incwm ar eu cyfer gan y Swyddfa Gartref yn arwain at danwariant. Pwysau ar y gyllideb gweithwyr cefnogol a'r Tim Lleoliadau.

Ôl-16 - lleihad yn y pwysau ar y ddarpariaeth yn dilyn i becynnau dwys ddod i ben yn ddiweddar.

Arbenigol/Derwen – y tueddiad gorwariant cynyddol yn parhau, rhagwelir gorwariant o £470k ar gostau gweithwyr cynlluniau cefnogol a chefnogaeth arbenigol. Bu newid yn y pwyslais o ran sut mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu, gyda mwy o bwysau ar daliadau uniongyrchol sydd yn gyfrifol am £76k o'r gorwariant. Rhagwelir gorwariant o £96k ar yr Uned Egwyl Fer oherwydd costau staff a lleihad mewn incwm yn dilyn i Gyngor Môn sefydlu darpariaeth eu hunain yn hytrach na dod i Wynedd am y gwasanaeth.

Eraill - cyfuniad o orwariant ar staffio, ffioedd gwasanaethau arbennigol ac ar gyfraniadau gwasanaethau ar y cyd.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Addysg	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgolion Datganoledig	91,408	91,408	0		0	0
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion	(1,558)	(1,751)	(193)		(193)	(201)
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol						
Cludiant	6,286	7,817	1,531		1,531	1,460
Gwasanaeth Atodol	1,531	1,481	(50)		(50)	(3)
Eraill	3,574	3,543	(31)		(31)	(27)
	11,391	12,841	1,450	0	1,450	1,430
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	2,549	2,362	(187)		(187)	(222)
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	5,255	5,228	(27)		(27)	24
Gwasanaeth Ieuenctid	980	955	(25)		(25)	(33)
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran	241		(241)		(241)	(241)
Defnydd o Gronfeydd Eraill yr Adran			(700)		(700)	0
Cyfanswm Addysg	110,266	111,043	77	0	77	757

Addysg

Gwasanaeth Ansawdd Ysgolion - cyfuniad o dderbyniad incwm a chwtogi ar wariant.

Cludiant - yn dilyn ail-dendro cytundebau bysus yn ddiweddar rhagwelir gorwariant o £833k erbyn diwedd y flwyddyn, ynghyd â chynnydd yn y rhagolygon gorwariant ar dacsis ysgolion i £697k.

Mae'r maes Cludiant yn destun adolygiad strategol i geisio rheoli'r cynnydd yn y gwariant, awgrymir fod y gwaith gan yr Adran Addysg a'r Adran Amgylchedd yn parhau, fel bod modd ceisio lleihau y gorwariant a manteisio ar gyfleoedd effeithlonrwydd.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Gwasanaeth Atodol - cynnydd mewn derbyniad incwm a grant yn Arlwyfaeth ynghyd â throsiant staff yn lleihau effaith costau staff uwch a diffyg incwm ar yr elfen gofal o'r clybiau brecwast sydd yn gorwario £122k.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Eraill - tanwariant ar nifer o gyllidebau amrywiol.

Arweinyddiaeth a Rheolaeth - trosiant staff a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o gynnydd mewn trosiant staff a thanwariant ar nifer o benawdau amrywiol, tra bod amgylchiadau yn ymwneud ag un ganolfan benodol yn parhau ac yn gyfrifol am orwariant o £138k.

Gwasanaeth Ieuenctid - tanwariant ar gostau staff.

Er mwyn lleihau'r gorwariant a adroddir bwriad yr adran yw defnyddio eu cronfa tanwariant o £241k yn ei gyfanrwydd eleni. Yn ychwanegol i hyn mi fydd cronfeydd eraill yr adran gwerth £700k yn cael eu defnyddio i leihau'r gorwariant a adroddir.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Economi a Chymuned	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	517	527	10		10	5
Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau	479	479	0		0	(39)
Morwrol a Pharciau Gwledig	(147)	(80)	67		67	(27)
Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill	2,222	2,322	100		100	70
Rhaglenni Datblygu Economaidd	(35)	(110)	(75)		(75)	0
Marchnata a Digwyddiadau	296	296	0		0	0
Llyfrgelloedd Gwynedd	1,787	1,752	(35)		(35)	(43)
Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd	965	1,097	132		132	112
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran	140		(140)		(140)	0
Cyfanswm Economi a Chymuned	6,224	6,283	59	0	59	78

Economi a Chymuned

Morwrol a Pharciau Gwledig - darlun cliriach erbyn hyn ar effaith y tywydd gwael dros yr haf ar y lefelau incwm, sydd wedi golygu diffyg incwm yn Hafan, Pwllheli, Doc Fictoria, traethau a'r harbyrau.

Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill - trosglwyddwyd y ddarpariaeth hamdden i Gwmni Byw'n Iach yn Ebrill 2019, ond fod cyfrifoldeb am gostau rhedeg yr eiddo yn aros efo'r Cyngor. Dros y blynyddoedd diwethaf bu i effaith Covid amharu ar incwm y cwmni. Bu i Lywodraeth Cymru eu digolledu am y golled yn 2020/21 a 2021/22 o'u cronfa caledi. Yn 2022/23 rhoddodd y Cyngor £550k o gefnogaeth ariannol i Byw'n Iach uwchlaw taliad cytundebol y gontract ddarparu, i'w galluogi i gynnal eu gwasanaethau. Mae'r gefnogaeth ariannol yn parhau eleni a'r swm gofynnol wedi lleihau ymhellach i £350k.

Ymhellach, gorwariant o £100k ar gostau rhedeg eiddo Byw'n Iach.

Rhaglenni Datblygu Economaidd - llwyddiant i ddenu grantiau sydd yn rhyddhau cyllideb craidd y Cyngor.

Llyfrgelloedd Gwynedd - swydd wag, llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb ond lleihad mewn derbyniad incwm llogi ystafelloedd.

Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd - gorwariant yn bennaf gan fod diffyg incwm yn faterion yn Neuadd Dwyfor £88k a Storiel £44k.

Er mwyn lleihau'r gorwariant a adroddir bwriad yr adran yw defnyddio eu cronfa tanwariant o £140k yn ei gyfanrwydd eleni.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Priffyrdd, Peirianeg ac YGC (yn cynnwys Cefnffyrdd)	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau:</u>						
Priffyrdd (cynnwys Cefnffyrdd)	11,812	12,079	267		267	507
Peirianeg	415	392	(23)		(23)	(5)
Bwrdeistrefol	5,528	6,073	545		545	480
Ymgynghoriaeth Gwynedd	12	3	(9)		(9)	16
Cyfanswm Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	17,767	18,547	780	0	780	998

Priffyrdd, Peirianeg ac YGC (gan gynnwys Cefnffyrdd)

Gwasanaethau Priffyrdd - llai o waith yn cael ei gomisiynu gan asiantaethau allanol ac felly yn cael effaith negyddol ar incwm.

Gwasanaethau Peirianeg - derbyniad incwm a thanwariant ar amrywiol benawdau.

Gwasanaethau Bwrdeistrefol - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o ffactorau, pwysau ychwanegol ar gyllidebau glanhau strydoedd a glanhau toiledau cyhoeddus. Colledion incwm cynnal tiroedd a thoiledau cyhoeddus, ond incwm yn uwch gan y gwasanaethau profedigaeth sydd yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

Ymgynghoriaeth Gwynedd - tanwariant staff a gwelliant yn y rhagolygon incwm y gwasanaeth adeiladu a'r gwasanaeth ffyrdd a pheirianeg.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Amgylchedd	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth yr Adran	814	815	1		1	(17)
Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu	600	788	188		188	65
Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth						
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth)	135	5	(130)		(130)	(260)
Parcio a Gorfodaeth Parcio	(2,015)	(2,058)	(43)		(43)	142
Cludiant Integredig	2,059	2,072	13		13	379
	179	19	(160)	0	(160)	261
Cefn Gwlad a Mynediad	697	698	1		1	1
Gwarchod y Cyhoedd	1,917	1,713	(204)		(204)	(196)
Gwastraff	14,407	14,994	587		587	452
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran	75		(75)		(75)	(55)
Cyfanswm Amgylchedd	18,689	19,027	338	0	338	511

Amgylchedd

Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu - rhagolygon o ddiffyg incwm cynyddol yn faterion yn Rheolaeth Datblygu a Pridiannau Tir, ond sydd yn cael ei leihau gan danwariant ar gostau staff.

Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth

Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth) - yn rhagori ar yr incwm ffioedd gwaith stryd, ynghyd â swyddi gweigion a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Parcio a Gorfodaeth Parcio - y rhagolygon diffyg incwm parcio wedi lleihau i £23k bellach ynghyd â thanwariant ar gyllidebau eraill.

Cludiant Integredig - ail-dendro cytundebau bysus cyhoeddus yn ddiweddar wedi cynnyddu'r gorwariant ymhellach ond derbyniad grant sylweddol gan Trafnidiaeth Cymru wedi cynorthwyo i leddfu'r sefyllfa. Awgrymir y dylid parhau efo'r adolygiad i'r ddarpariaeth Cludiant.

Gwarchod y Cyhoedd - swyddi gwag a llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Gwastraff - nifer o faterion yn gyfrifol am y gorwariant, ond yn bennaf ar gasglu gwastraff ac ailgylchu. Cylchdeithiau ychwanegol wedi arwain at orwariant ar gostau cyflogaeth a chostau fflyd. Lefelau salwch a goramser hefyd yn broblemus, tra fod na gostau ychwanegol o ran hurio cerbydau. Gorwariant ar gostau rhedeg y canolfannau ailgylchu ac ar drin defnyddiau ailgylchu. Er bod lleihad mewn gwastraff gweddilliol, costau un-tro hanfodol yn y maes yn cynnyddu'r gorwariant a adroddir.

Yn dilyn y tueddiad gorwariant cynyddol yn y maes gwastraff dros y blynyddoedd diwethaf, bu i adolygiad allanol gael ei gomisiynu gan WRAP Cymru. Mae'r adroddiad a'r argymhellion ar ffyrdd i wella'r gwasanaeth yn derbyn sylw gan yr adran gyda chamau i ymateb i'r sefyllfa yn cael eu gweithredu.

Er mwyn lleihau y gorwariant a adroddir bwriad yr adran yw defnyddio eu cronfa tanwariant o £75k eleni.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Tai ac Eiddo	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	362	315	(47)		(47)	(30)
Gwasanaethau Tai						
Digartrefedd	4,993	6,406	1,413		1,413	1,555
Tai Sector Breifat	442	429	(13)		(13)	42
Eraill	248	198	(50)		(50)	(83)
	5,683	7,033	1,350	0	1,350	1,514
Gwasanaethau Eiddo						
Eiddo	4,261	4,229	(32)		(32)	(21)
Gofalu, Arlwyo a Glanhau	12	8	(4)		(4)	(2)
	4,273	4,237	(36)	0	(36)	(23)
Darpariaeth Un-tro Covid Corfforaethol	1,200		(1,200)		(1,200)	(1,400)
Cyfanswm Tai ac Eiddo	11,518	11,585	67	0	67	61

Tai ac Eiddo

Rheolaeth - tanwariant ar gostau staff ac ar wasanaethau a chyflenwadau.

Digartrefedd - y tueddiad o bwysau sylweddol ar y gwasanaeth Llety Dros Dro yn parhau i fod yn ddwys iawn gyda chostau cyfartalog uwch gan fod argaeledd llety dros dro yn y sir wedi cyrraedd ei gapasiti. Mae'r gorwariant o £1.4m a adroddir yn dilyn ystyried y gyllideb ychwanegol o £3m sydd wedi ei ddyrannu o bremiwm treth cyngor ac hefyd derbyniad grant o £597k gan y Llywodraeth i gynorthwyo gyda'r pwysau ychwanegol.

Tai Sector Breifat - trosiant staff a thanwariant ar gyflenwadau a gwasanaethau ond diffyg yn yr incwm grant cyfleusterau i'r anabl.

Gwasanaethau Tai, Eraill - effaith derbyniad grant a thanwariant ar gostau staff yn cael ei leihau gan gostau ychwanegol yn y maes Sipsiwn a Theithwyr.

Gwasanaethau Eiddo - swyddi gwag yn Eiddo sydd yn lleddfu'r gorwariant ar wasanaethau a chyflenwadau ac ar gostau cerbydau yn Difa Pla.

Darpariaeth un-tro Covid Corfforaethol - bu modd lleihau y dyraniad un-tro i gyfarch y costau ychwanegol yn ymwneud â Digartrefedd o £1.4 miliwn i £1.2 miliwn.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD

Adrannau Canolog	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	2,608	2,649	41		41	37
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	7,874	7,944	70		70	102
Cefnogaeth Gorfforaethol	7,715	7,737	22		22	62
Cyfanswm Adrannau Canolog	18,197	18,330	133	0	133	201

Adrannau Canolog

Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol - pwysau ychwanegol o £47k ar elfen Gwynedd o gyllideb y Crwner, penodiadau diweddar yn Cyfreithiol wedi arwain at lai o ddefnydd o gyfreithwyr asiantaeth ac felly rhagwelir tanwariant o (£6k).

Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth) - costau bancio yn gorwario £115k wrth i fwy o daliadau gan gwsmeriaid gael eu gwneud trwy ddefnyddio cardiau ac felly'r ffioedd banc cysylltiedig yn daladwy gan y Cyngor. Costau un-tro pellach o £25k i brynu offer i gydymffurfio â gofynion safonau diolgelwch data y diwydiant cardiau talu ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor. Y gorwariant yn cael ei leihau gan drosiant staff ac incwm uwch.

Cefnogaeth Gorfforaethol - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y sefyllfa gan gynnwys pwysau cynyddol ar y gyllideb cwnsela gyda gorwariant o £37k yn cael ei ragweld. Diffyg incwm yn faterion yn rhai meysydd gan gynnwys £33k Cyswllt Cwsmer a £20k yn yr Argraffdy. Tanwariant ar staffio ac ar gyllidebau amrywiol yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

CYLLIDEB REFENIW 2023/24 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Corfforaethol (Dim ond yn adlewyrchu y gwahaniaethau)	Amcan Cyllideb 2023/24	Amcan Sefyllfa 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2023/24	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2023/24	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Treth Cyngor	*	*	(36)	36	0	0
Gostyngiadau Treth Cyngor	*	*	(574)	574	0	0
Costau Cyfalaf	*	*	(700)	700	0	0
Derbyniad Llog	*	*	0	0	0	0
Pwysau Chwyddiant Tâl Uwchlaw'r Gyllideb	*	*	1,600	(1,600)	0	0
Dychwelyd Cyllidebau / Bidiau	*	*	(2,476)	2,476	0	0
Eraill	*	*	(2,055)	2,055	0	0
<u>Cyfanswm Corfforaethol</u>	*	*	(4,241)	4,241	0	0

Corfforaethol

Treth Cyngor - lleihad yn y rhagamcanion yn dilyn i nifer o ail gartrefi premiwm ostwng, gyda 181 yn is erbyn Tachwedd o'i gymharu â diwedd Mawrth 2023. Yn ychwanegol i hyn, er bod gostyngiad o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol, bu i Swyddfa'r Prisiwr ganiatau 115 eiddo i drosglwyddo o dreth cyngor i drethi annomestig (452 yn 2022/23, 469 yn 2021/22, 506 yn 2020/21). Yn 2023/24 mae £6m o bremiwm treth cyngor wedi ei neilltuo ar gyfer y Strategaeth Dai a £3m pellach ar gyfer y maes Digartrefedd.

Gostyngiadau Treth Cyngor - gosod amcangyfrifon darbodus a lleihad pellach yn y niferoedd sydd yn hawlio'r gostyngiad yng Ngwynedd o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol.

Costau Cyfalaf - cyfuniad o ffactorau yn creu'r tanwariant gan gynnwys derbyniad incwm grant un-tro i gefnogi cynnal ariannu cynllun cyfalaf mawr. Hefyd, effaith y polisi rheolaeth trysorlys presennol wedi golygu y bu modd osgoi benthyca yn allanol, felly yn osgoi'r costau cysylltiedig.

Pwysau Chwyddiant Tâl Uwchlaw'r Gyllideb - yn dilyn cadarnhad y cynnydd cenedlaethol i gyflogau gweithwyr Llywodraeth Leol yn Nhachwedd, y gost i'r Cyngor yn £1.6 miliwn uwchlaw'r gyllideb a ystyriwyd i fod yn ddarbodus ar y pryd.

Dychwelyd Cyllidebau / Bidiau - y pwysau ar rai cyllidebau gan gynnwys y ddarpariaeth covid a thrydan ddim cymaint a'r hyn a ddarparwyd.

Eraill - ni fu y galw ar y ddarpariaeth mor uchel a'r hyn a ragwelwyd wrth osod y gyllideb.

Argymhellir fod y tanwariant net ar gyllidebau Corfforaethol, sef (£4,241k) yn mynd i'r Gronfa Cefnogi'r Strategaeth Ariannol i gynorthwyo i gyllido'r bwch ariannol sydd yn wynebu'r Cyngor.

Er ei bod hi'n gynamserol i drosglwyddo arian o gronfeydd hyd nes bydd y sefyllfa ariannol yn derfynol ar ddiwedd y flwyddyn, **argymhellir** mai'r drefn o ran defnyddio'r cronfeydd i gyllido'r bwch ariannol bryd hynny fydd defnyddio:

- yn gyntaf, £3,800k o'r gronfa adfer yn sgil Covid a sefydlwyd i gyllido heriau ariannol.
- gyda'r gweddill yn cael ei gyllido o Gronfa Strategaeth Ariannol y Cyngor.